ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 1029

Archeologienota
Mol, Lichtstraat 20, Balmatt-site
Bouw van nieuwe gebouwen

Deel 1: Verslag van Resultaten

Anne De Loof, Inge Van De Staey & Elke Wesemael
September 2021

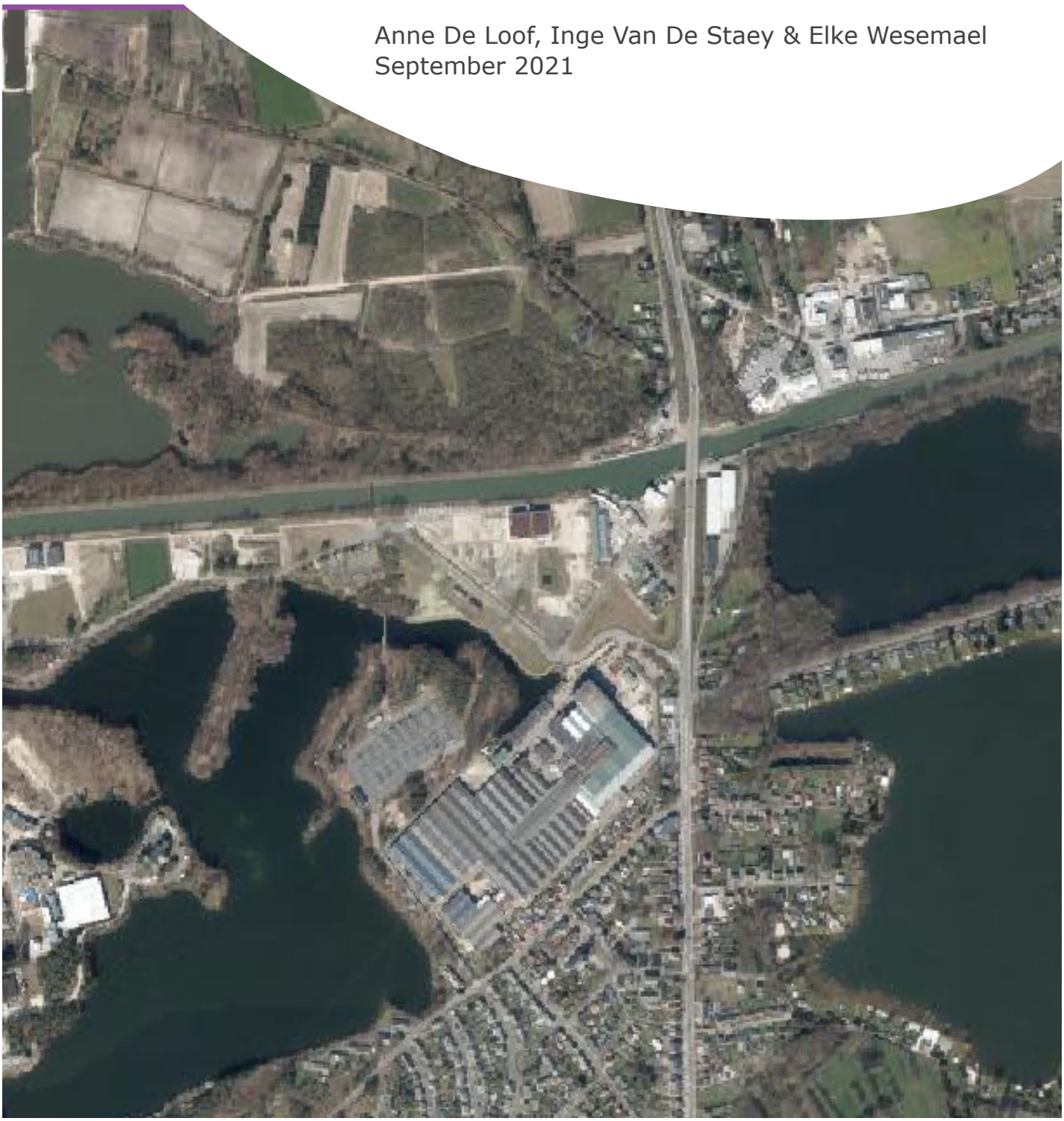

ARON-RAPPORT 1029

ARCHEOLOGIENOTA

MOL, LICHTSTRAAT 20, BALMATT-SITE. BOUW VAN NIEUWE GEBOUWEN

Anne De Loof , Inge Van De Staey & Elke Wesemael

Tongeren
2021

Colofon

ARON rapport 1029 – Archeologienota – Mol, Lichtstraat 20, Balmatt-site. Bouw van nieuwe gebouwen

Erkend archeoloog: Anne De Loof (OE/ERK/Archeoloog/2018/00203)

Auteurs: Anne De Loof, Inge Van De Staey & Elke Wesemael

Bijdragen: /

Foto's en tekeningen: ARON bv (tenzij anders vermeld)

Wettelijk depot: D/2021/12.651/66

ARON bv bewaart op een beveiligde wijze enkel informatie over opdrachtgevers en initiatiefnemers met specifieke doelen. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers. Gegevens worden op vraag van de opdrachtgevers of initiatiefnemers aangepast of gewist.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve ons de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken op info@aron-online.be
Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van ARON bv mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, bewerkt, en/of openbaar gemaakt door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

ARON bv
Archeologisch Projectbureau
Neremweg 110
3700 Tongeren
www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel: 012/225.250

© ARON bv, Archeologisch projectbureau, 2021

INLEIDING 2

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN 3
Hoofdstuk 1. Bureauonderzoek 3
1 Beschrijvend gedeelte 3
1.1 Administratieve gegevens 3
1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden 5
1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen 5
1.4 Werkwijze, verloop en actoren 7
2 Assessment 8
2.1 Situering van het onderzoeksgebied 8
2.2 Archeologische situering van het projectgebied 8
2.3 Landschappelijke situering en gekende verstoringen 9
2.4 Onderzoeksvragen 16
2.5 Datering en interpretatie 17
3. Samenvatting 18

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN 19
1. Gemotiveerd advies 19
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek 19
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied 19
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen 19
1.4 Bepaling van de maatregelen 19

BIBLIOGRAFIE

BIJLAGEN

Bijlage 1: Kadasterplan
Bijlage 2: Afbeeldingenlijst
Bijlage 3: Inplantingsplan, bestaande toestand
Bijlage 4: Inplantingsplan, nieuwe toestand

INLEIDING

De initiatiefnemer plant op een ca. 5,15 ha groot terrein ter hoogte van de Lichtstraat 20 te Mol (prov. Antwerpen), de Balmatt-site, een uitbreiding van het buitengebied voor het bestaande geothermiegebouw met de bouw van nieuwe gebouwen, de aanleg van een toegangsweg voor het vrachtverkeer en de uitbreiding van de bestaande wadi. De zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 28.277 m^2.

Gezien voor de realisatie van dit project een stedenbouwkundige vergunning vereist is, bodemingrepen uitgevoerd worden, het terrein niet volledig in een gebied ligt waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, het terrein niet volledig binnen een gabarit bestaande lijninfrastructuur valt, het terrein niet in een beschermde archeologische site of in een vastgestelde archeologische zone valt, het perceelsoppervlak groter is dan 3000 m², de oppervlakte van de bodemingreep groter is dan 1000 m², de aanvrager niet publiekrechtelijk is, het onderzoeksterrein niet in woon- of recreatiegebied ligt en de bodemingreep groter is dan 5000 m², is het toevoegen van een bekrachtigde archeologienota aan de vergunningsaanvraag verplicht.[1]

Een archeologienota is een document dat opgemaakt wordt op basis van een archeologisch vooronderzoek en dat niet alleen administratieve gegevens van het onderzoeksgebied bevat, maar ook een verslag van de resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek, een voorstel van beslissing en een plan van aanpak voor de maatregelen die daaruit volgen.[2] Het doel van het archeologisch vooronderzoek bestaat in het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische site in een onderzoeksgebied en indien deze aanwezig is te bepalen wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van de bodemingrepen en wetenschappelijk onderzoek.[3]

De *Code van Goede Praktijk* versie 4.0 voorziet in de opmaak van een '*archeologienota met beperkte samenstelling*' indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader aantoont dat:

> 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
> 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
> 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Vermits de confrontatie van de uitgevoerde werken en de recente historische en landschappelijke situering aantoonde dat met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein én verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst, werd enkel een bureauonderzoek met beperkte samenstelling uitgevoerd en werd geen *Programma van Maatregelen* opgemaakt. Het gemotiveerd advies hiervoor wordt beschreven in deel 2.

---

[1] Zie hiervoor de beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek bij het aanvragen of verlenen van vergunningen. https://www.onroerenderfgoed.be/een-archeologisch-onderzoek-nodig

[2] Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen (CGP)(2019), p. 15.

[3] CGP 2019, p. 28.

DEEL 1. VERSLAG VAN RESULTATEN

HOOFDSTUK 1. BUREAUONDERZOEK

1. Beschrijvend gedeelte

1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2021F129	
Naam en erkenningsnummer Archeoloog **Rechtspersoon**	Anne De Loof OE/ERK/Archeoloog/2018/00203 ARON bv Archeologisch Projectbureau, Neremweg 110, 3700 Tongeren OE/ERK/Archeoloog/2015/00006	
Andere actoren en specialisten binnen het project	**Functie**	**Naam**
	Erkend archeoloog Projectleiding	Anne De Loof Elke Wesemael
Extern wetenschappelijk advies	Nvt.	Nvt.
Locatiegegevens	Antwerpen, Mol, Lichtstraat 20	
Oppervlakte	Het totale projectgebied heeft een oppervlakte van 51.571,26 m^2, de zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 28.277 m^2.	
Bounding box coördinaten	X-min, Y-min: 201645.63, 212753,29; X-max, Y-max: 202018.00, 213016.81	
Kadasternummers	Mol, Afd. 5, sectie C, perceel 1447W	
Thesaurusthermen[4]	Bureauonderzoek, Mol, Lichtstraat	
Overzichtsplan verstoringen	*Zie verder 2.3 Landschappelijke situering en gekende verstoringen*	

[4] https://inventaris.onroerenderfgoed.be/thesaurus

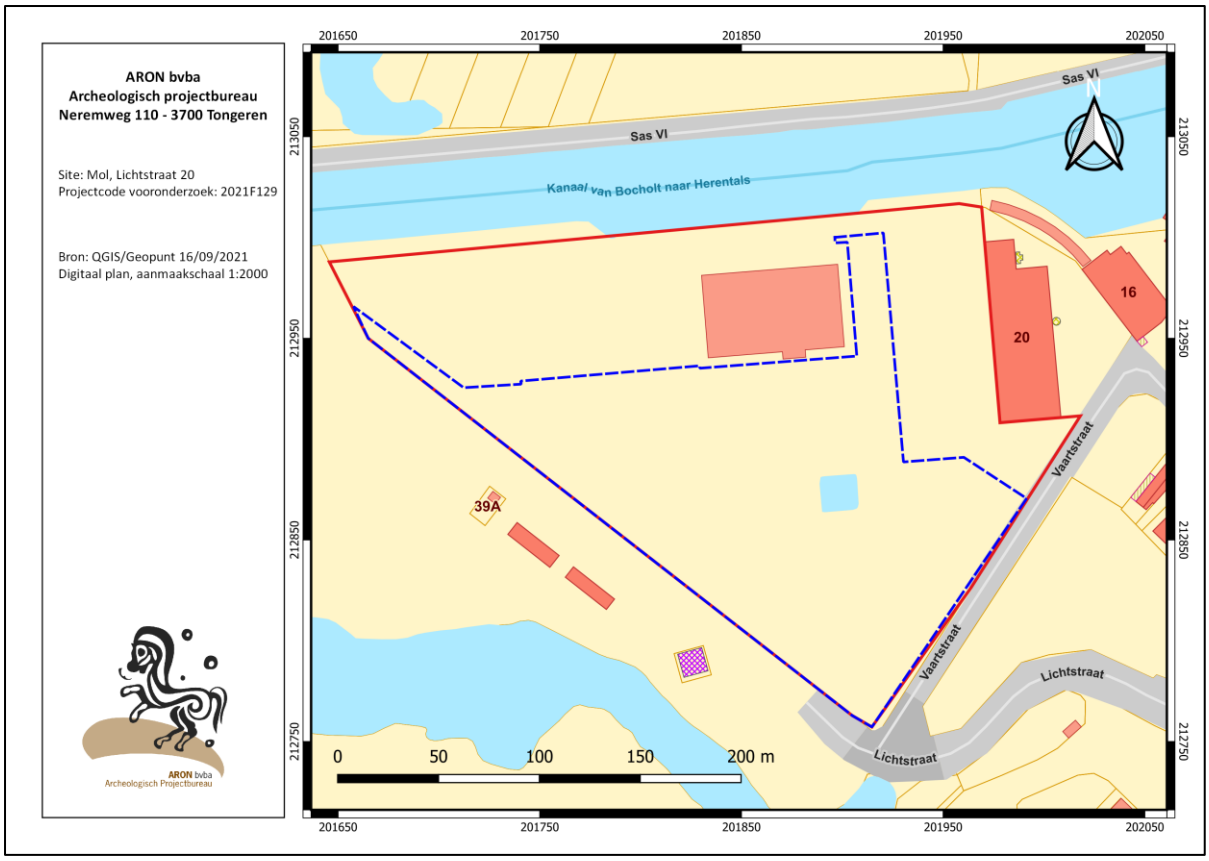

Afb. 1: Kadastraal plan met perceelgrenzen en afbakening van het onderzoeksterrein in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw.

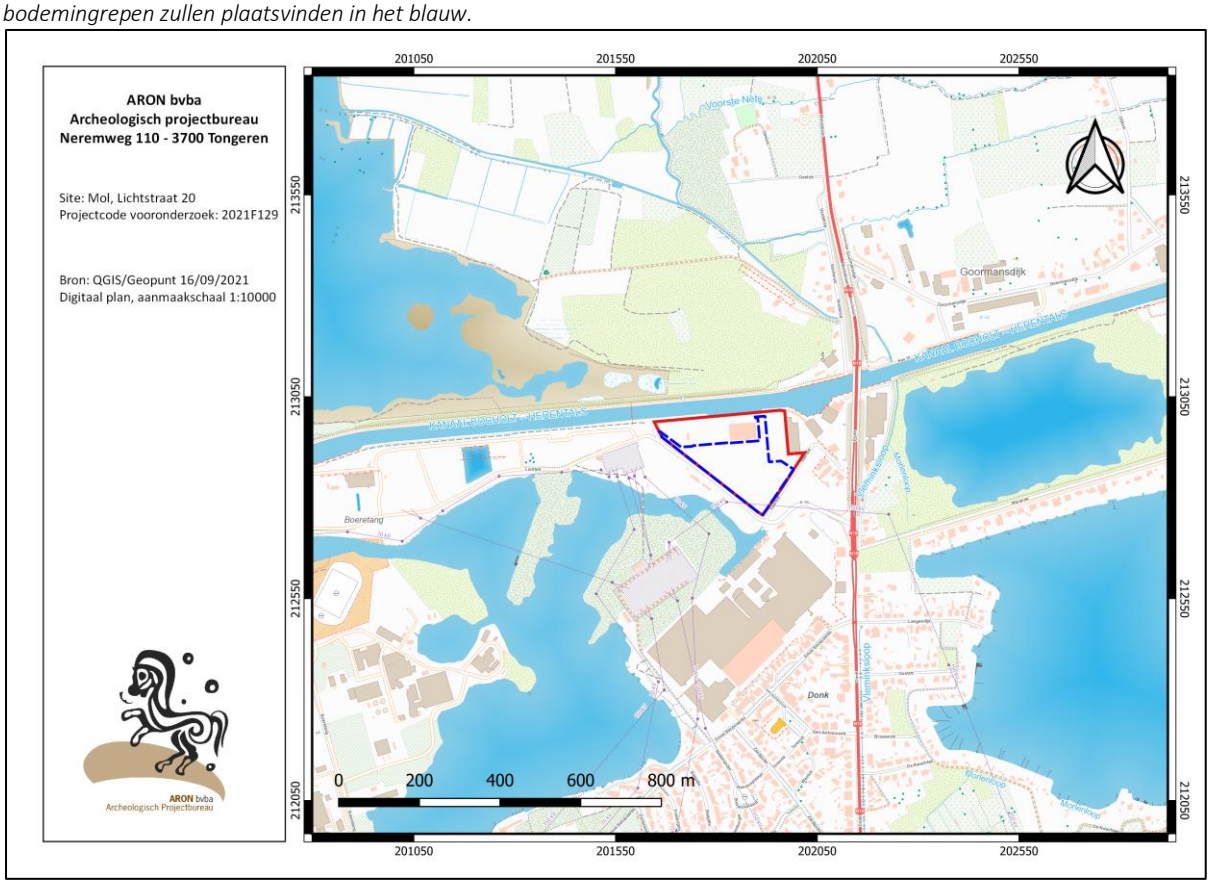

Afb. 2: Uittreksel uit de topografische kaart met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

1.2 Onderzoeksvragen en randvoorwaarden

Volgende onderzoeksvraag zal tijdens het bureauonderzoek behandeld worden:

- Welke doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.

Randvoorwaarden:

Vermits verwacht wordt dat aan de voorwaarden voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling voldaan zal worden, wordt de archeologienota volgens dit traject opgemaakt.

1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 5,15 ha groot terrein ter hoogte van de Lichtstraat 20 te Mol (prov. Antwerpen) een uitbreiding van de site met de bouw van nieuwe gebouwen, de uitbreiding van de bestaande wadi en met de aanleg van een toegangsweg voor het vrachtverkeer. De zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 28277 m^2.

Het project omvat het uitbreiden van het buitengebied van het bestaande geothermiegebouw (*Afb. 3*) met een boorplatform. Het gaat om een halfopen shelter samen met technische installaties die deels in verbinding staan met het geothermiegebouw. Dit gebied zal dan ook grotendeels verhard worden zoals aangeduid is op het inplantingsplan nieuwe toestand. De constructie 'Pilar II' betreft eveneens een halfopen shelter dwars op de pijpleidingen. Aan de noordzijde van het terrein wordt een open / overdekte staalstructuur voorzien als infopunt en verzamelplaats voor bezoekers. Er wordt een parking aangelegd aan de oostelijke zijde van hal 2. De bestaande wadi - met een infiltratieoppervlak van ca. 210 m^2 – wordt tot ca. 1200 m^2 uitgebreid. Tenslotte wordt een toegangsweg voor het vrachtverkeer voorzien tussen de centrale zone van het projectgebied en de Vaartstraat *Afb. 4*).

Aangezien de grond op de site vervuild is[5], werd destijds de grond onder de geothermiehal en boorplatform deels opgehoogd zodat er een minimum aan graafwerken moest gebeuren.

Uiteraard wil de initiatiefnemer dit met de uitbreiding buiten nu ook doen en zal hij de terreinpas van het boorplatform aanhouden. De exacte bepaling van de effectief uit te voeren bodemingrepen en de precieze diepte van de graafwerken kunnen door de initiatiefnemer op dit moment nog niet meegedeeld worden.

[5] Zie verder *2.3 Landschappelijke situering en gekende verstoringen.*

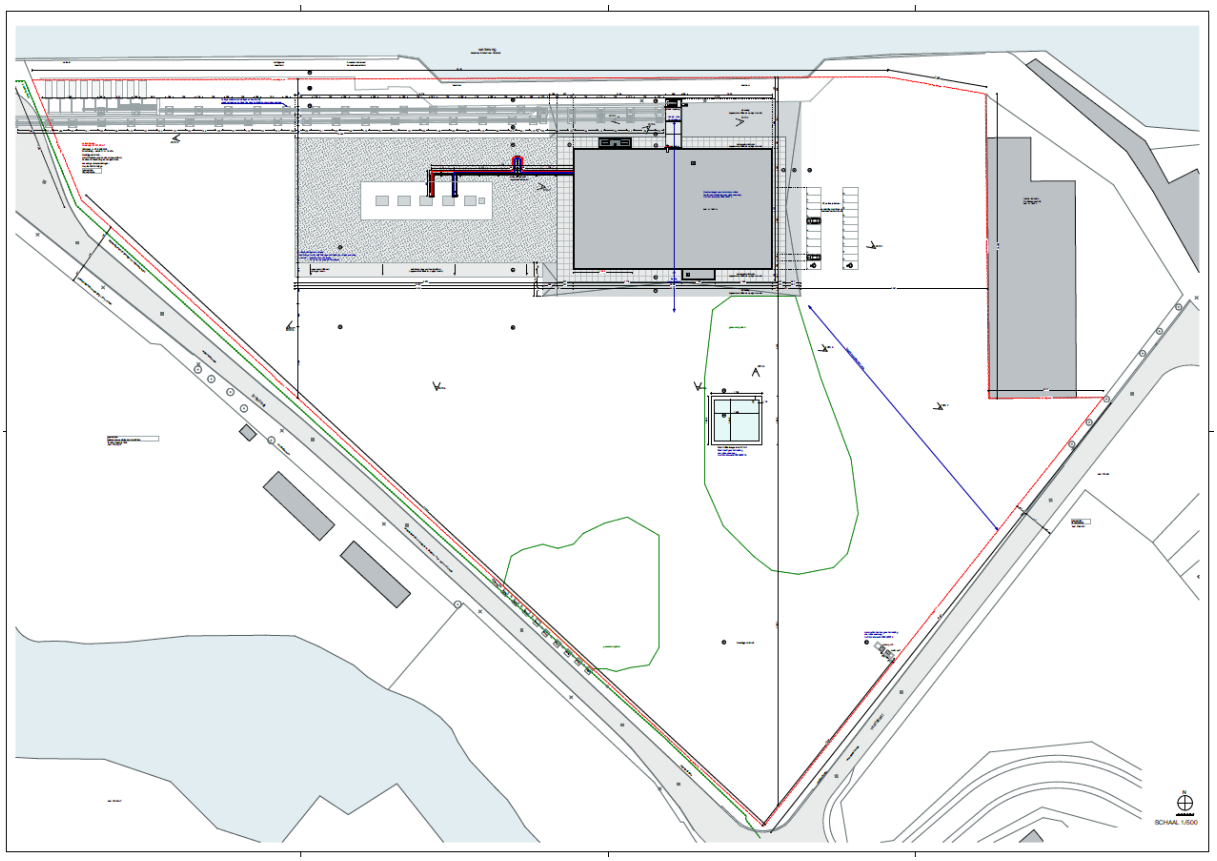

Afb. 3: Inplantingsplan, bestaande toestand (Bron: Architektenburo Jef Van Oevelen bvba, digitaal plan, dd onbekend, aanmaakschaal 1/500),

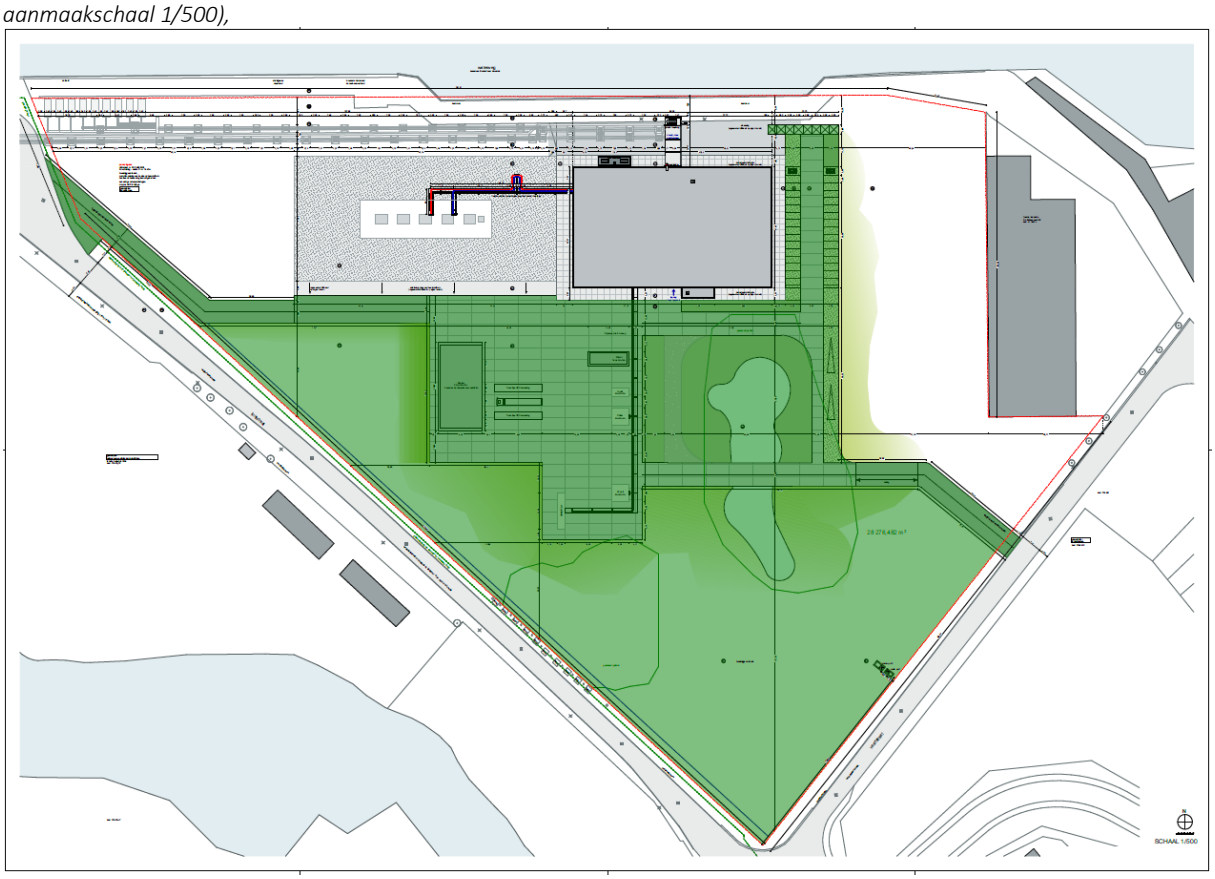

Afb. 4: Inplantingsplan, nieuwe toestand (Bron: Architektenburo Jef Van Oevelen bvba, digitaal plan, dd onbekend, aanmaakschaal 1/500),

1.4 Werkwijze, verloop en actoren

Gezien het bureauonderzoek betrekking heeft op een terrein dat in een recent verleden reeds geïndustrialiseerd werd, diende bijzondere aandacht besteed te worden aan de confrontatie van de historische en landschappelijke situering en de toekomstige werken om na te gaan of een doorslaggevend aspect kan leiden tot een archeologienota met beperkte samenstelling. Uit deze confrontatie bleek dat met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein én verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst, en dat dus effectief een archeologienota met beperkte samenstelling opgemaakt kon worden (*CGP 12.5.3.1 en 12.5.3.3*.).

De topografische kaart en kadasterkaart werden geraadpleegd en weergegeven. Hetzelfde geldt voor de bodemkaart.

Ook oude topografische kaarten (1873, 1904, 1939, 1969, 1981 en 1989) werden via de website Cartesius.be geraadpleegd om eventueel bijkomende verstoringen na te gaan. Vanwege het gevolgde traject (archeologienota met beperkte samenstelling) worden enkel de topografische kaarten van 1904, 1939, en 1989 weergegeven in het bureauonderzoek. Ook de orthofoto's uit 1971, 1979-1990, 2005-2007, 2008-2011, 2014, 2016en 2021 worden weergegeven. Andere orthofoto's werden wel geraadpleegd maar worden omwille van het gevolgde traject niet weergegeven in het bureauonderzoek. Andere kaarten werden omwille van dezelfde redenen noch geraadpleegd, noch weergegeven.

Verder werden enkele onderzoeksrapporten m.b.t. het reeds uitgevoerd onderzoek op het terrein doorgenomen.[6]

Specifiek archiefonderzoek werd dan ook niet uitgevoerd. Volgende kaarten en iconografische bronnen werden in deze onderzoeksrapporten geraadpleegd: *Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden*, opgemaakt op initiatief van *Graaf de Ferraris* (1771-1778), de *Atlas der Buurtwegen* (1842) en *de kaart van Vandermaelen* (1846-1854). Vanwege het gevolgde traject (archeologienota met beperkte samenstelling) worden ook deze kaarten niet weergegeven in het bureauonderzoek.

Om een inzicht te bekomen in de reeds gekende archeologische waarden binnen het onderzoeksgebied en zijn directe omgeving werd de Centrale Archeologische Inventaris geraadpleegd.[7] Deze online inventaris, opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid, biedt een overzicht van alle tot nu toe gekende archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Voor zover voorhanden werd gebruik gemaakt van verschillende publicaties die betreffende archeologische vondsten en uitgevoerde opgravingen in de omgeving verschenen. Via het Geoportaal van Onroerend Erfgoed werd eveneens de inventaris van de beschermde archeologische sites, de inventaris van vastgestelde archeologische zones en de inventaris van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt, geraadpleegd.

Een visuele terreininspectie werd niet uitgevoerd. Via de specifieke pagina van OVAM[8] kon namelijk een beeld bekomen worden van de huidige inrichting en de gaafheid van het onderzoeksgebied.

Een KLIP-plan werd niet aangevraagd.

Het bureauonderzoek werd uitgevoerd door *Anne De Loof* en intern begeleid door *Elke Wesemael* van het archeologisch projectbureau *Aron bv*.

---

[6] De Langhe H. & Driesen P. (2017)
[7] https://geo.onroerenderfgoed.be/ en http://cai.onroerenderfgoed.be/
[8] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site

2. Assessment

2.1 Situering van het onderzoeksgebied

Het projectgebied, dat een oppervlakte heeft van ca. 5,15 ha, is kadastraal gekend als Mol, 5de afdeling, sectie C, nr. 1447W. Het onderzoeksgebied ligt in een industriezone in Mol en wordt omgeven door grote waterplassen en bedrijventerreinen ten zuiden, ten westen en ten oosten, en grenst met het kanaal Bocholt naar Herentals ten noorden. De Lichtstraat en de Vaartstraat begrenzen de zuidoostelijke grens van het terrein.

In het projectgebied ligt nu een geothermiegebouw en omvatten de geplande werken het uitbreiden van het buitengebied met de bouw van nieuwe constructies, de aanleg van een toegangsweg voor het vrachtverkeer en de uitbreiding van de bestaande wadi. De zone waarbinnen de geplande bodemingrepen zullen plaatsvinden is momenteel onbebouwd.

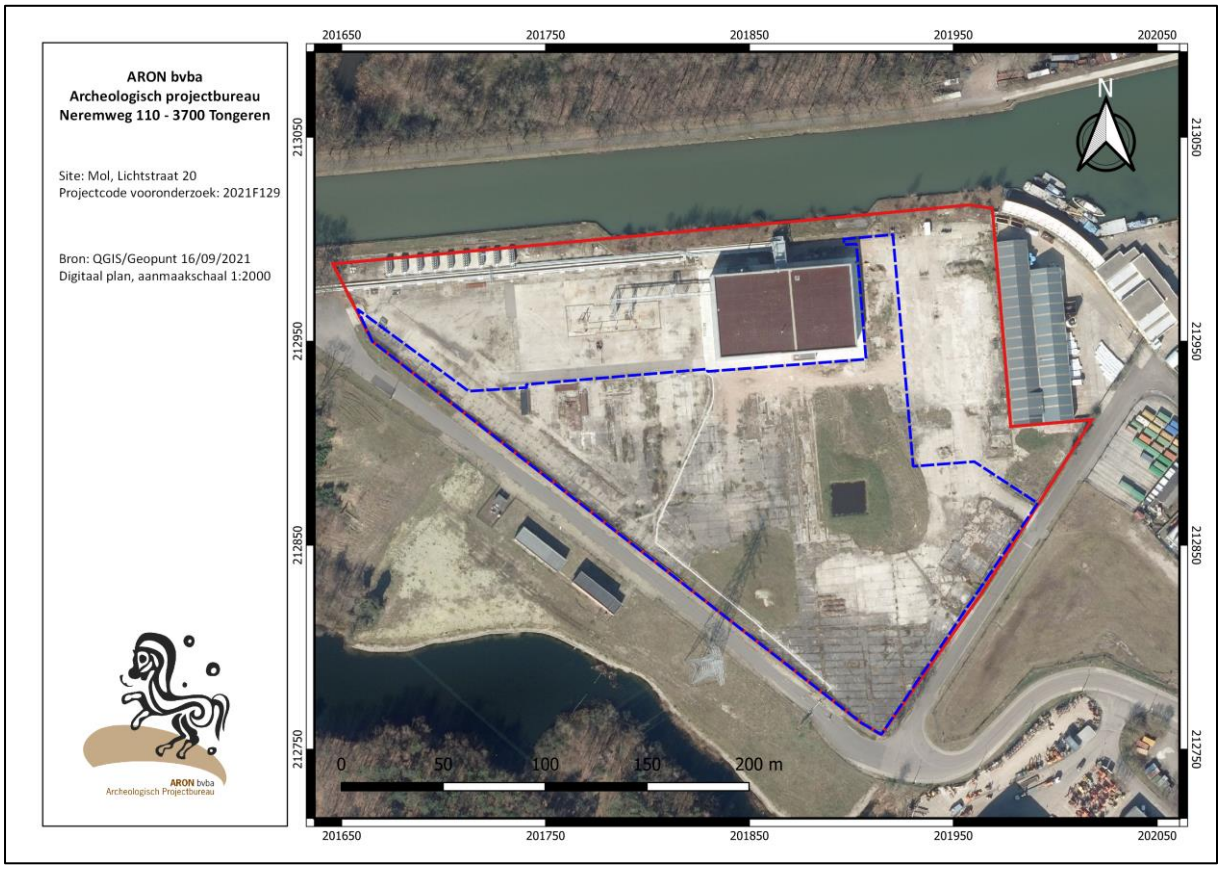

Afb. 5: Kleurenorthofoto (meest recent) met afbakening van het onderzoeksterrein in het rood en de zone waar de bodemingrepen zullen plaatsvinden in het blauw.

2.2 Archeologische situering van het projectgebied

Binnen het projectgebied zelf werd tot op heden gedeeltelijk een archeologisch onderzoek (bureauonderzoek) uitgevoerd.[9]

Het onderzoeksgebied grenst ten westen aan een brede zone waar geen archeologie te verwachten valt en ten noorden aan de GGA-zone van het kanaal Bocholt-Herentals. In de onmiddellijke omgeving (<500 m) van het

[9] De Langhe H. & Driesen P. (2017).

onderzoeksterrein zijn er in de Centrale Archeologische Inventaris geen vindplaatsen bekend (*Afb. 6*). Tussen 550 m en 1500 m ten zuiden en ten zuidwesten liggen enkele CAI-locaties die organisch materiaal[10] (CAI 225081) en recente verstoringen (CAI 981067) hebben aangetoond.

Ca. 1700 - 2000 m ten zuidoosten van het projectgebied liggen vindplaatsen (losse vondsten en concentraties) van lithisch materiaal uit het midden paleolithicum, finaal paleolithicum en algemene steentijd (CAI 150103, CAI 101979 en CAI 150104).

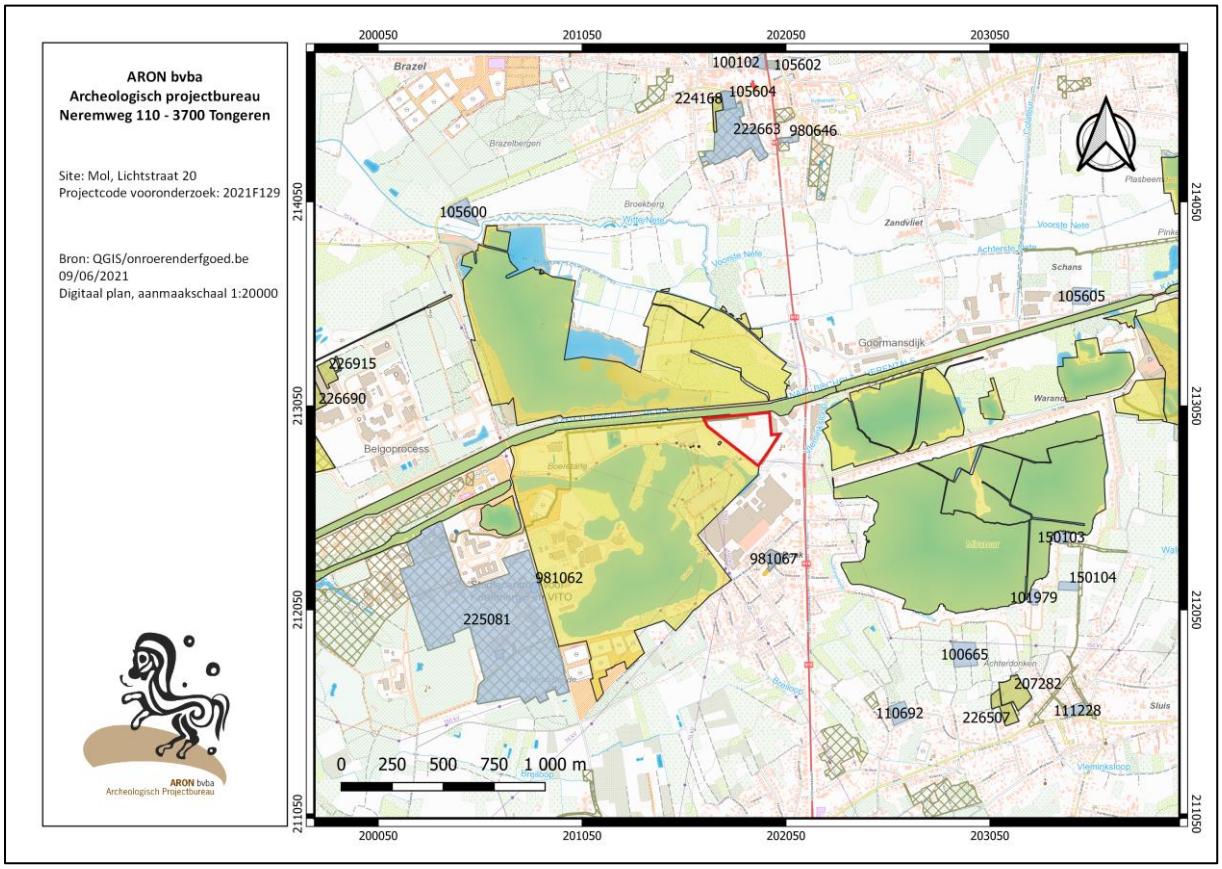

Afb. 6: Detail uit de Centrale Archeologische Inventaris met aanduiding van de omliggende vindplaatsen (lichtblauw), GGA-zones (zwarte omtrek en lichtgeel), archeologienota's (groene arcering) en het onderzoeksterrein (rood)

2.3 Landschappelijke situering en gekende verstoringen

Op de bodemkaart worden ter hoogte van het projectgebied enkel OB-bodems en OE-bodems net ten zuidwesten en ten noorden weergegeven (*Afb. 7*). Dit zijn bebouwde zones en groeves, waarbinnen het bodemprofiel door het ingrijpen van de mens gewijzigd of vernietigd is[11]. De groeves waarvan sprake zijn zandgroeves, die sinds de *topografische kaart uit 1904* als grote waterplassen worden aangeduid en die gecreëerd zijn binnen het onderzoeksterrein en in de onmiddellijke omgeving ervan (*Afb. 8*). Op de *topografische kaart uit 1939* is de voormalige JM fabriek Balmatt reeds zichtbaar en zijn er in het projectgebied waterplassen, interne wegen met talud en bomen (*Afb. 9*). Op de *topografische kaart uit 1989* is de fabriek uitgebreid (*Afb. 10*).

[10] Het betreft een fragment verbrand bot in een verkennende boring. Deze boorlocatie bevond zich ter hoogte van een verstoorde context, dus waarschijnlijk niet archeologisch relevant.
[11] Van Ranst & Sys (2000).

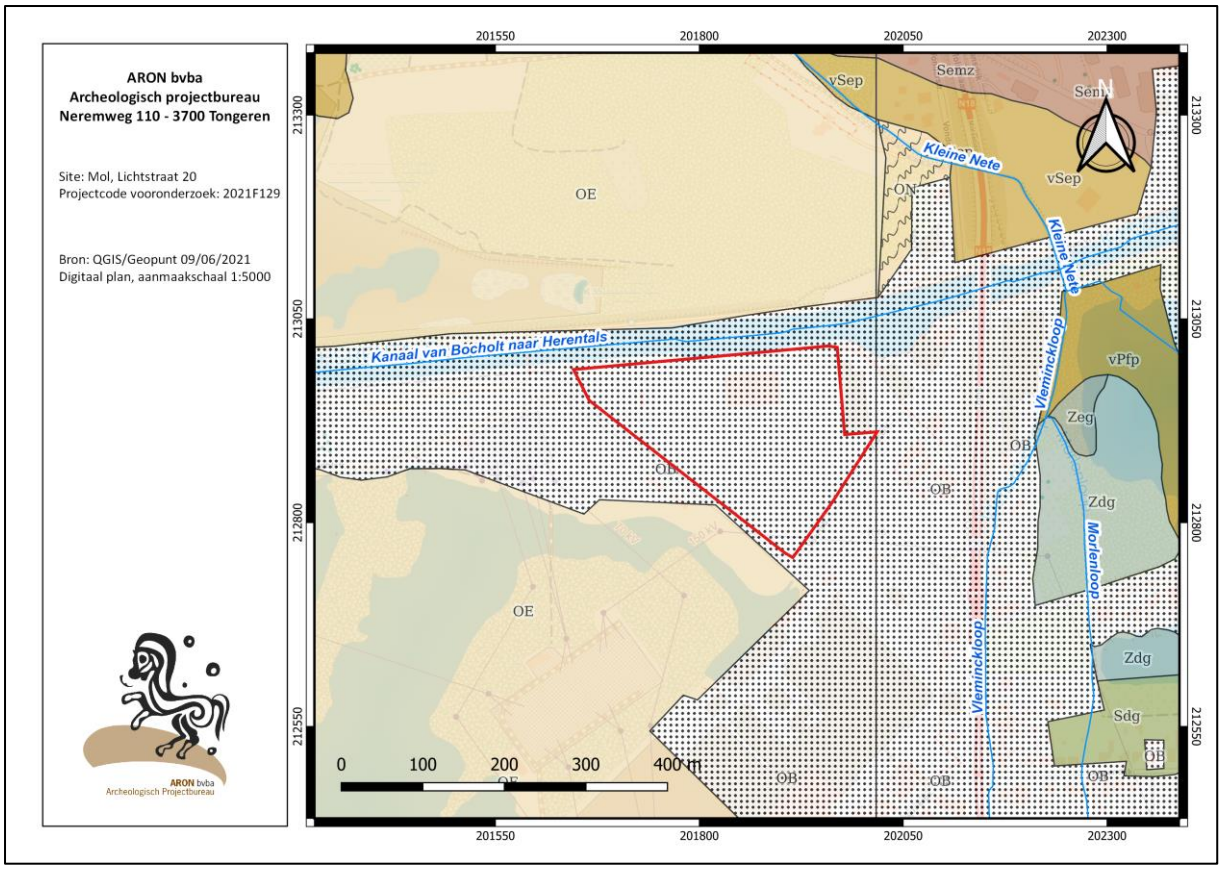

Afb. 7: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksterrein in het rood (Uittreksels uit Cartoweb.be met toelating van het Nationaal Geografisch Instituut C18008 – www.ngi.be).

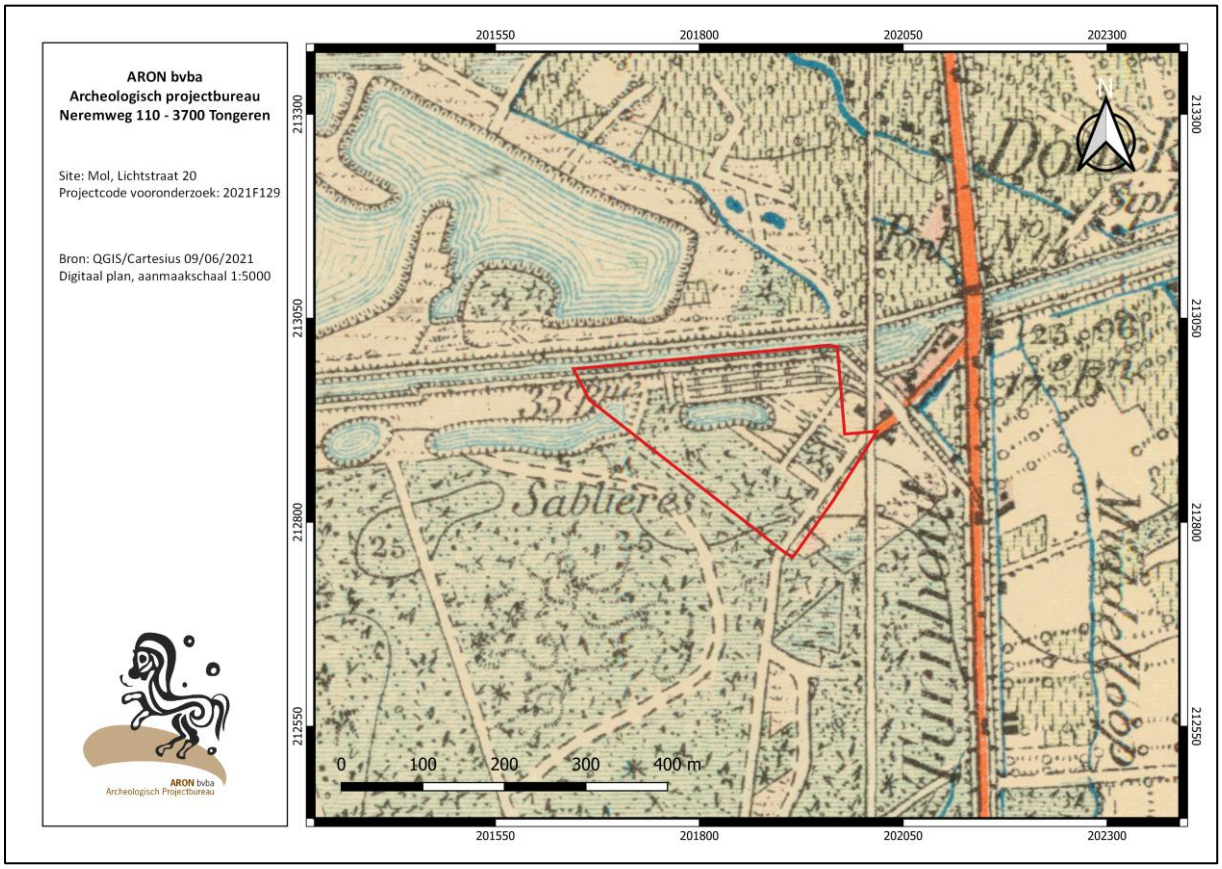

Afb. 8: Topografische kaart uit 1904 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

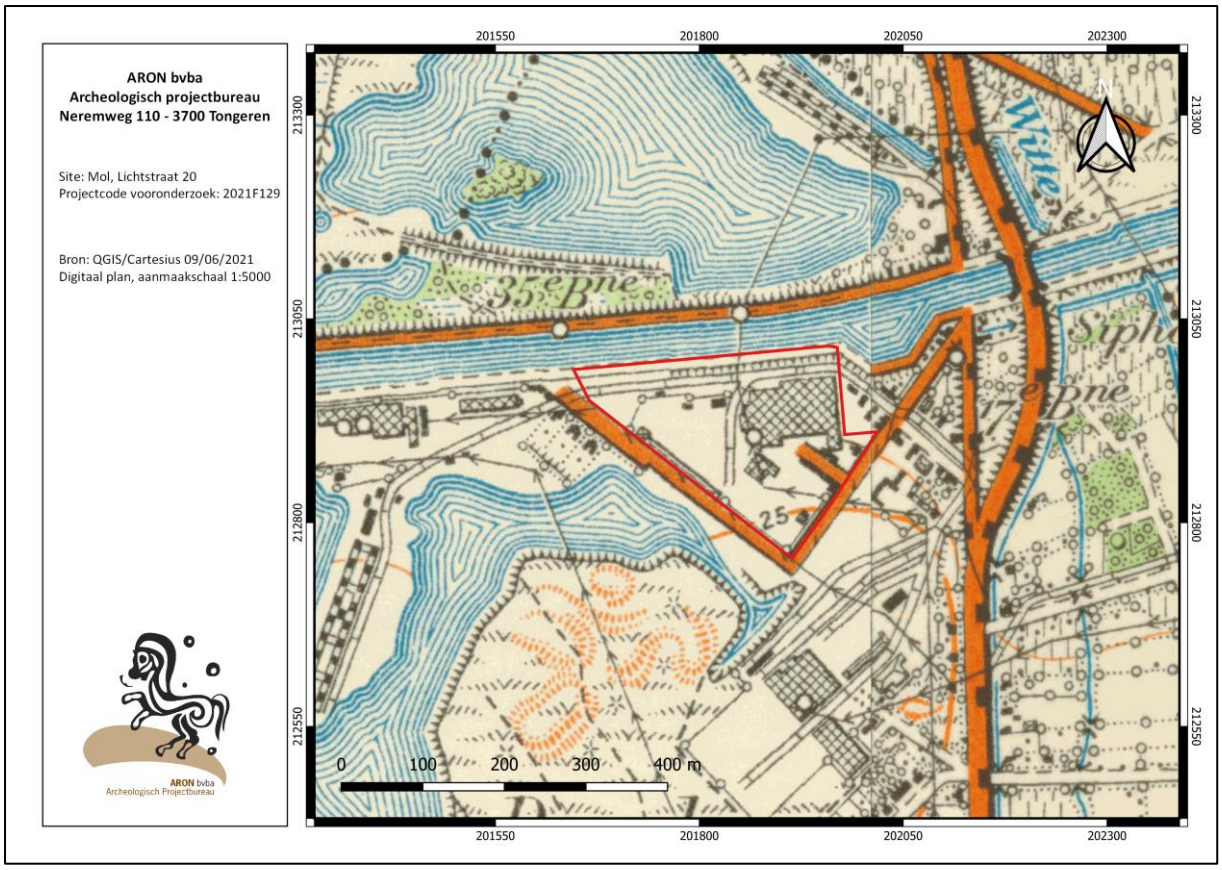

Afb. 9: Topografische kaart uit 1939 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

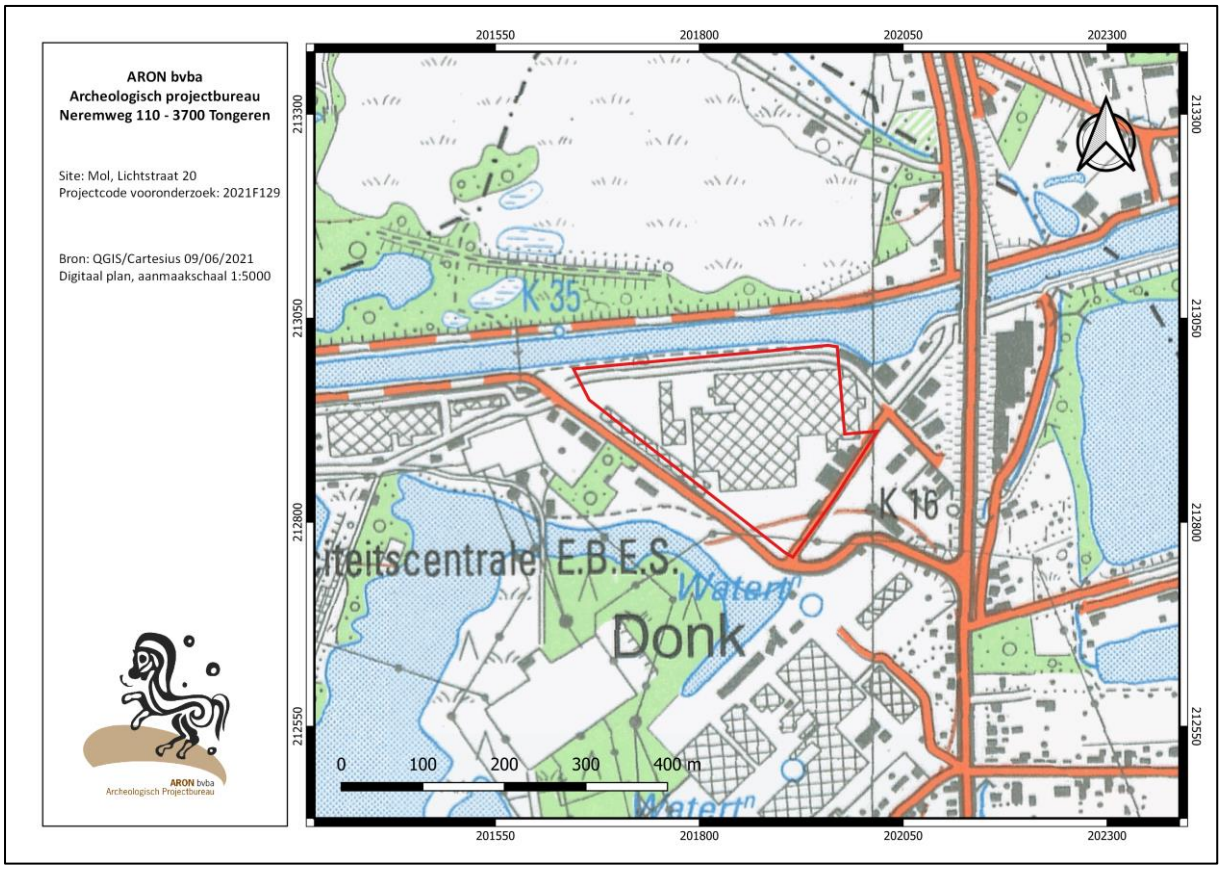

Afb. 10: Topografische kaart uit 1989 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

Via de *luchtfoto's uit 1971* (*Afb. 11*) en *uit 1979-1990* (*Afb. 12*), zijn er kleine interne aanpassingen aan de volumes te zien en op de *luchtfoto uit 2005-2007* (*Afb. 13*) hebben we het laatste uitzicht van de fabriek. Op de *luchtfoto uit 2008-2011* (*Afb. 14*) is de fabriek gesloopt en op de *luchtfoto's uit 2014 (Afb. 15) en 2016* (*Afb. 16)* zijn er saneringswerken zichtbaar. Er zijn zo verschillende bodemonderzoeken en saneringen uitgevoerd op het onderzoeksgebied en de omgeving (*Afb. 17*).[12]

De Balmatt-site is in de loop van de laatste 10 jaren onderzocht en gesaneerd omwille van zware vervuiling in de grond. De site was één van de meest vervuilde sites van Vlaanderen en kampte met een immense historische verontreiniging die het resultaat was van jarenlange productie van asbesthoudende bouwmaterialen door Balmatt Industries, van 1923 tot aan het faillissement in 1998. Het bedrijf werkte ook met tolueenhoudende verven en het terrein werd opgehoogd met metaalhoudende slakken. De bodem en het grondwater waren daardoor verontreinigd met een cocktail van asbest, zware metalen, tolueen, minerale olie en PCB's. Dat is een groep giftige chloorverbindingen afkomstig uit transformatoren. Om het leefmilieu te beschermen tegen de verspreiding van de verontreiniging, was saneren absoluut noodzakelijk.[13]

De bodemsanering werd gefaseerd.

Een concrete start van de sanering kwam er in 2007 met de verkoop van het vervuilde industrieterrein aan de Vlaamse overheid, aan Site Ontwikkeling Vlaanderen (SOV) die met de OVAM instaat voor de herontwikkeling van het terrein.[14]

Na het verwijderen van diverse afvalstoffen in 2003 én het wegnemen van het meest risicovolle asbest in 2005 volgde in 2007 de bovengrondse sanering met de sloop en asbestcleaning van de gebouwen. De **eerste fase** van de bodemsanering ging van start tijdens de zomer van 2009. In deze fase werden maar liefst 7.500 ton asbesthoudende en 6.000 ton niet-reinigbare materialen afgegraven en afgevoerd naar een erkende stortplaats. Daarnaast is 1.000 ton verontreinigde grond afgevoerd voor reiniging en 38.000 m³ grondwater gezuiverd. Na afloop werd het gesaneerde terrein aangevuld met teelaarde. [15]

De **tweede fase** van de bodemsanering richtte zich op het ontgraven van drie grote verontreinigingskernen op het naburig grotere perceel, waar naast asbest ook minerale oliën, tolueen en PCB's in de bodem werden gevonden. Er werd steeds gestart met de opbraak van verhardingen en het verwijderen van de asbesthoudende ondergrond. In deze fase werd 35.000 ton grond afgegraven, waarvan 9.000 ton verhardingen en ondergrondse massieven en 26.000 ton verontreinigde grond. De ontgraving werd ondersteund door een bemaling zodat het grondwater gelijktijdig gesaneerd werd. [16]

In de **derde fase** van de bodemsanering werd de grondwaterverontreiniging met tolueen aangepakt. De gekozen saneringstechniek was extractie van het vervuilde grondwater door middel van opwarming door stoominjectie. Voor de productie van de vereiste stoom is veel energie nodig. Hiervoor werd een koppeling gemaakt met de geothermiecentrale die door het VITO op de Balmatt-site wordt gebouwd. [17]

[12] OVAM dossiers nr. 422 en 2174, https://services.ovam.be/ovam-geoloketten/#/
[13] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site
[14] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site
[15] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site
[16] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site
[17] https://www.ovam.be/mol-balmatt-site

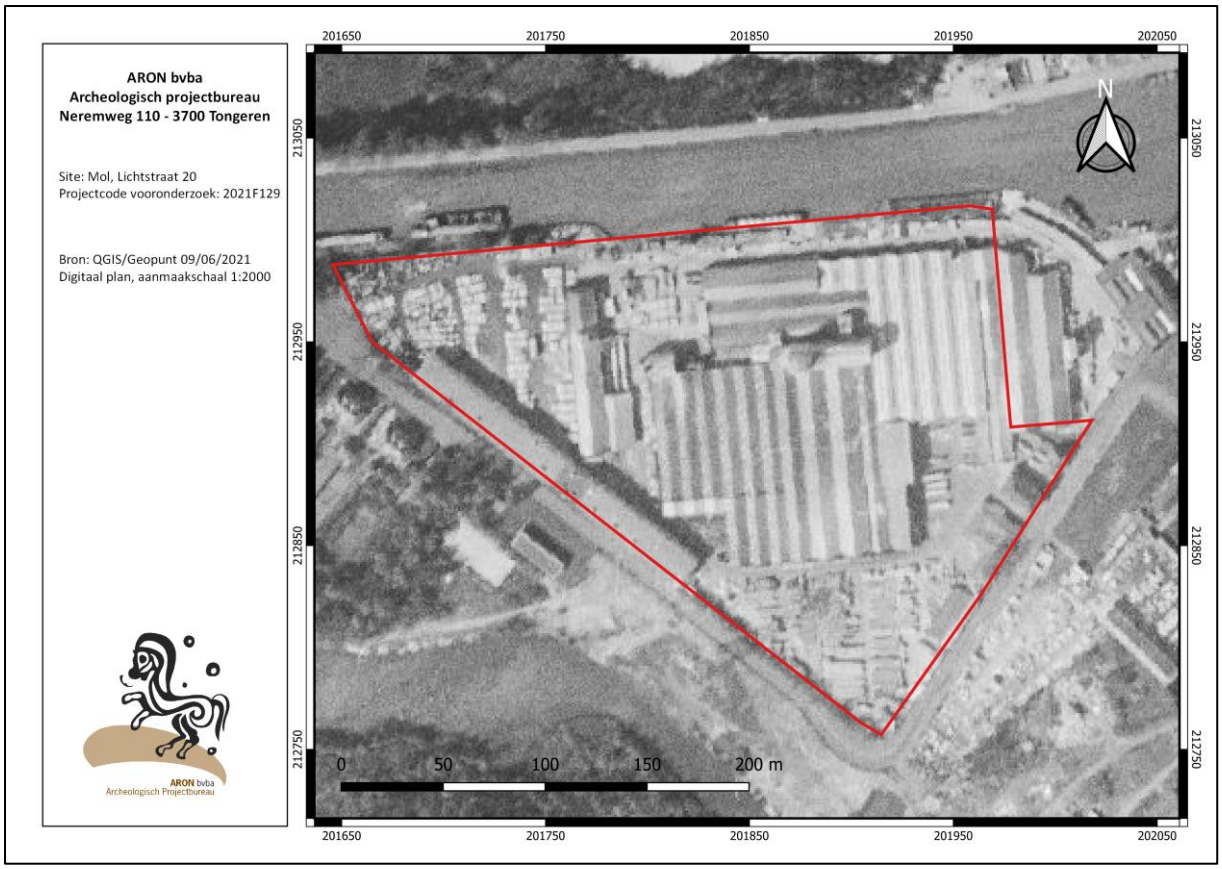

Afb. 11: Orthofoto 1971 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

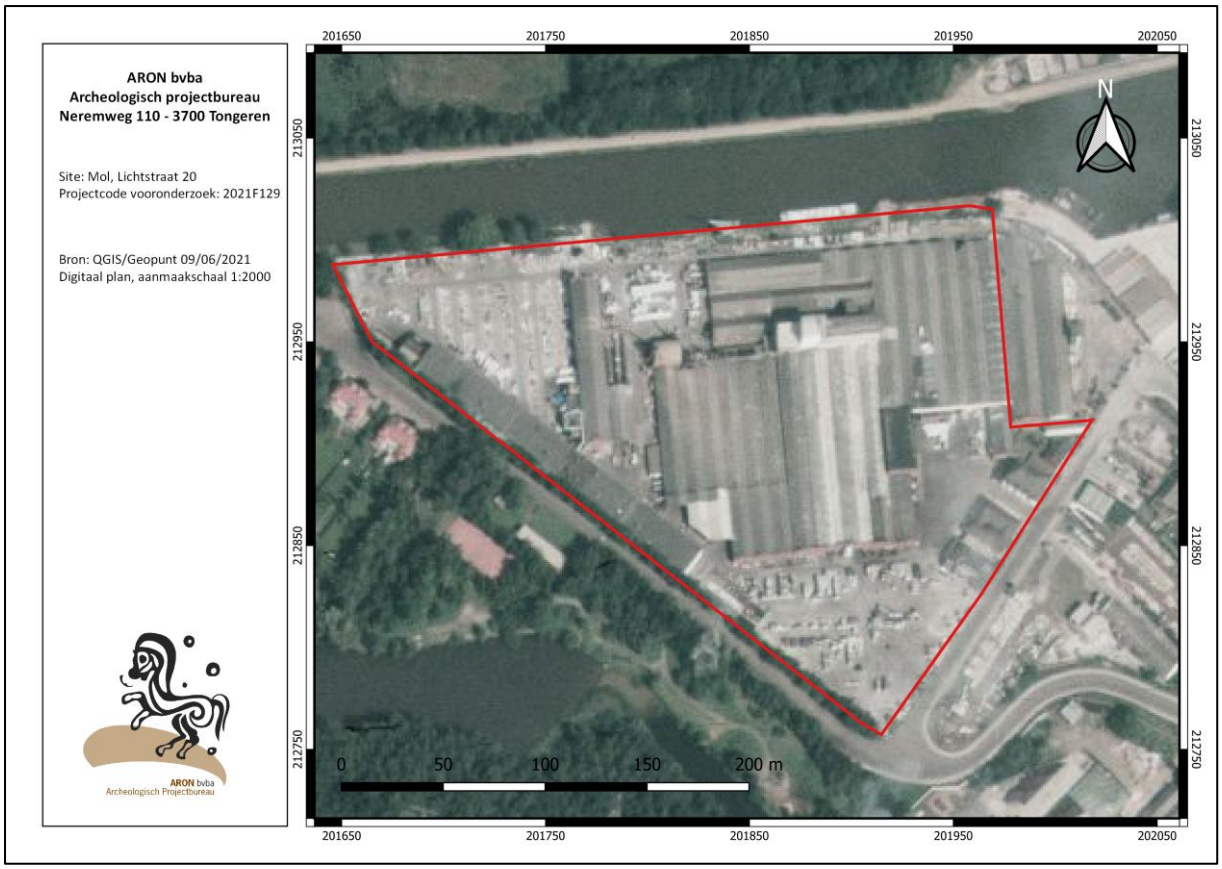

Afb. 12: Orthofoto 1979-1990 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

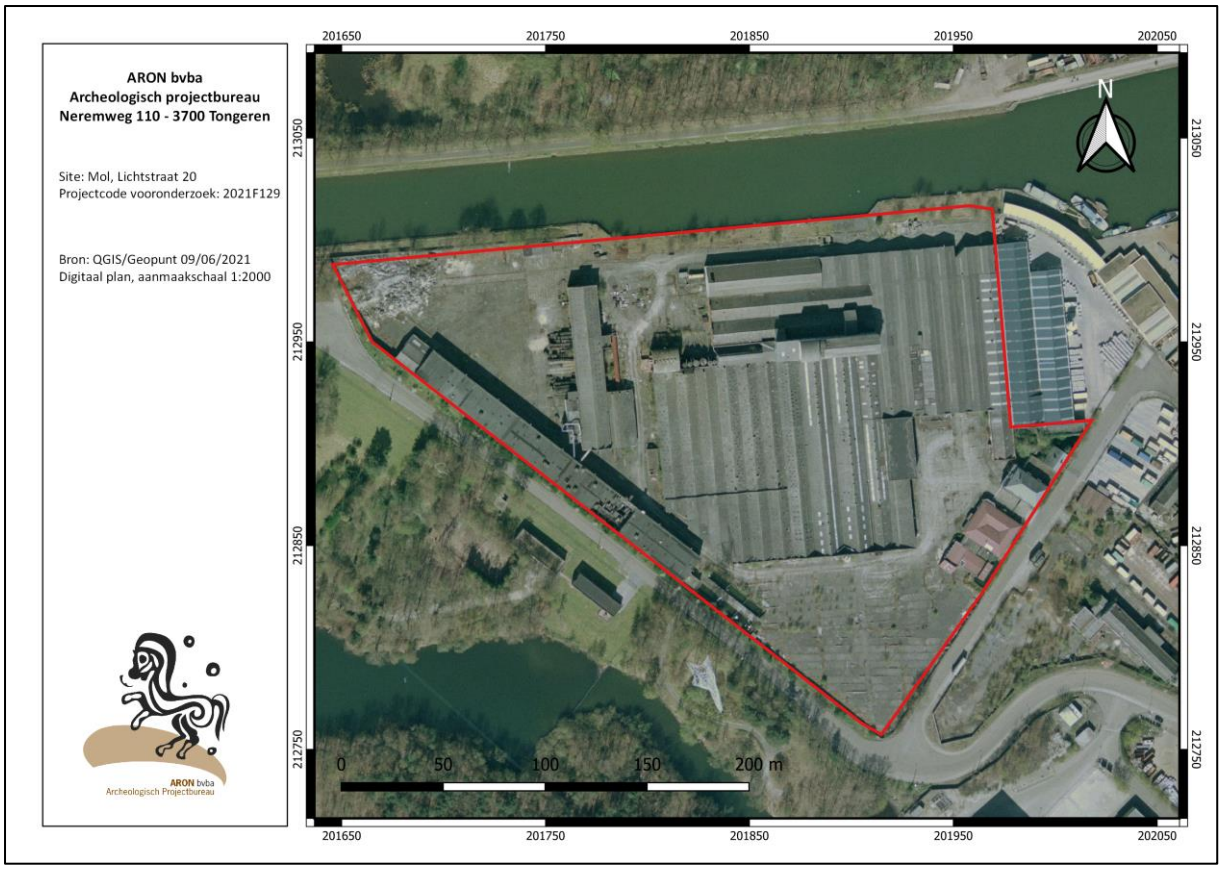

Afb. 13: Orthofoto 2005-2007 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

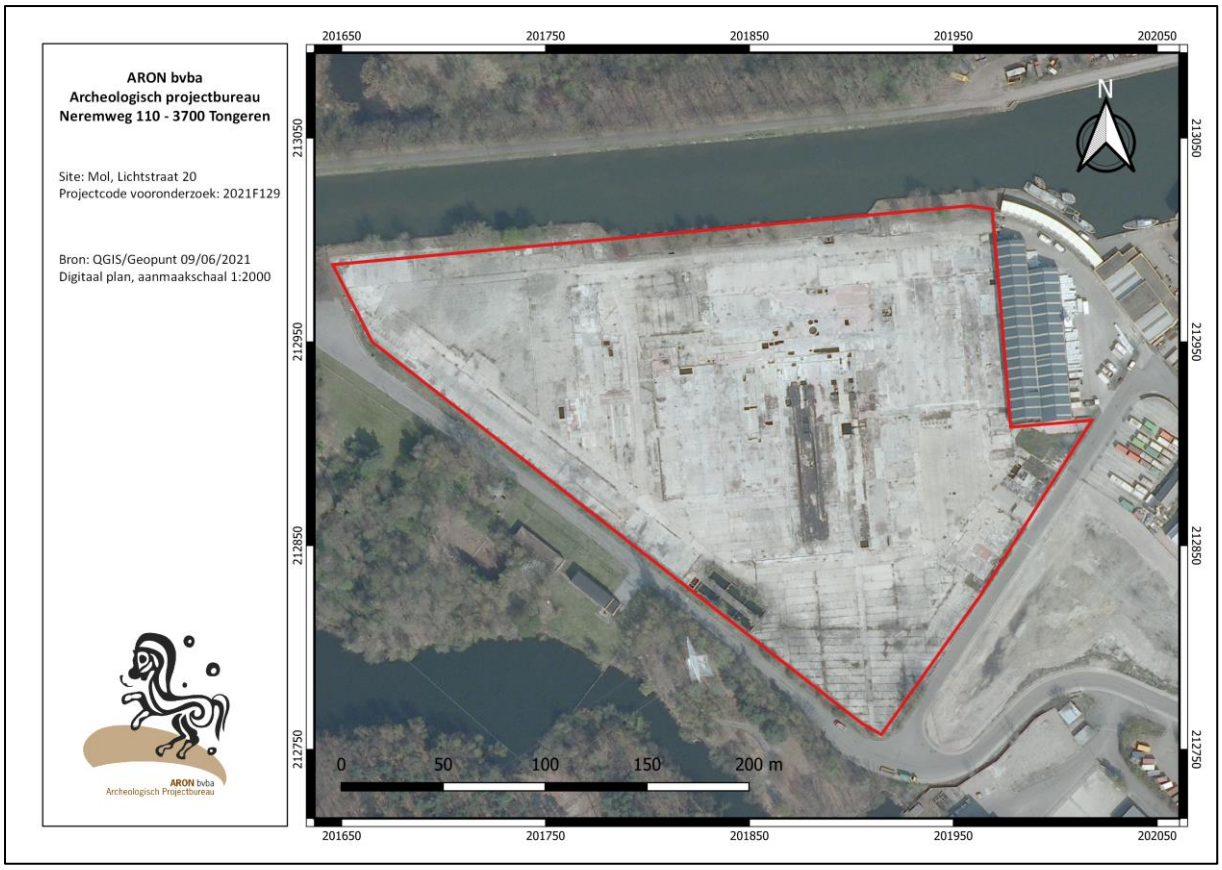

Afb. 14: Orthofoto 2008-2011 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

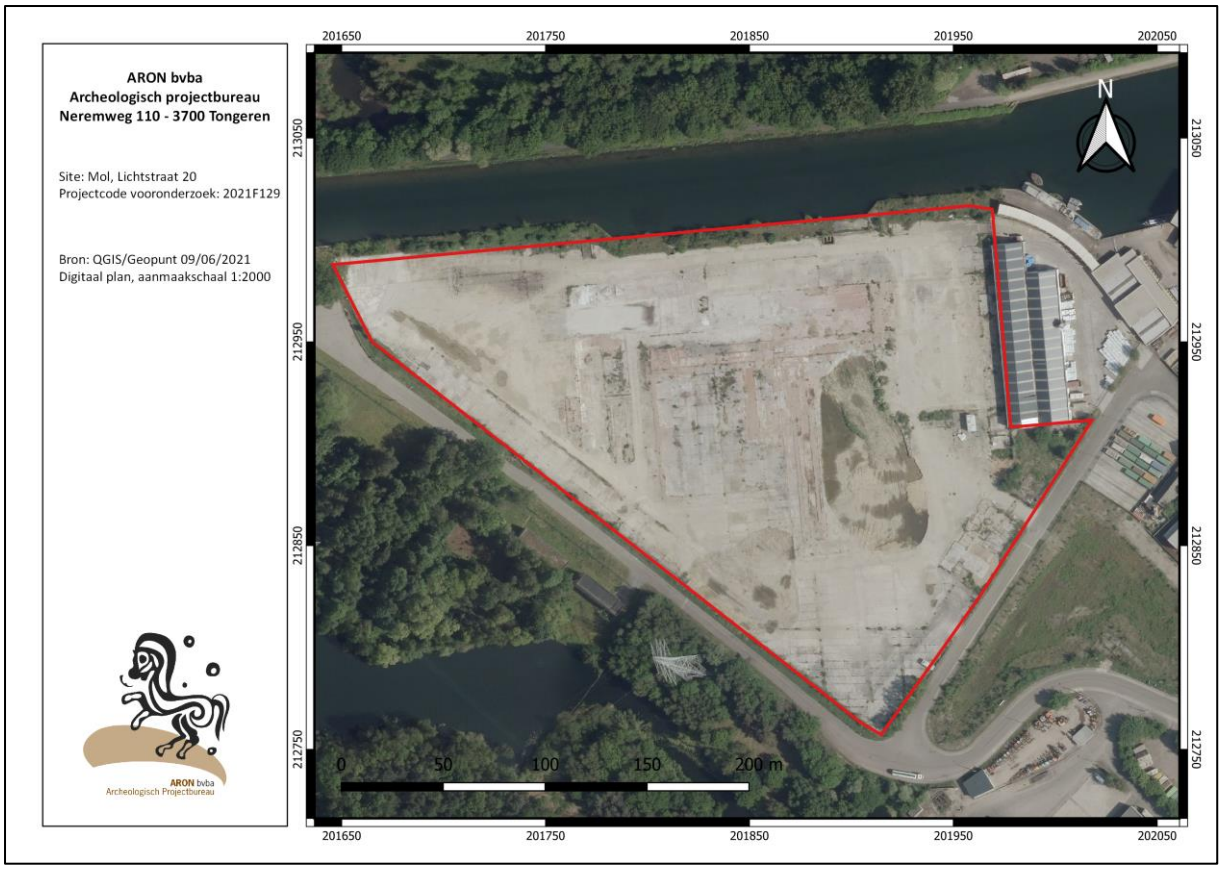

Afb. 15: Orthofoto 2014 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

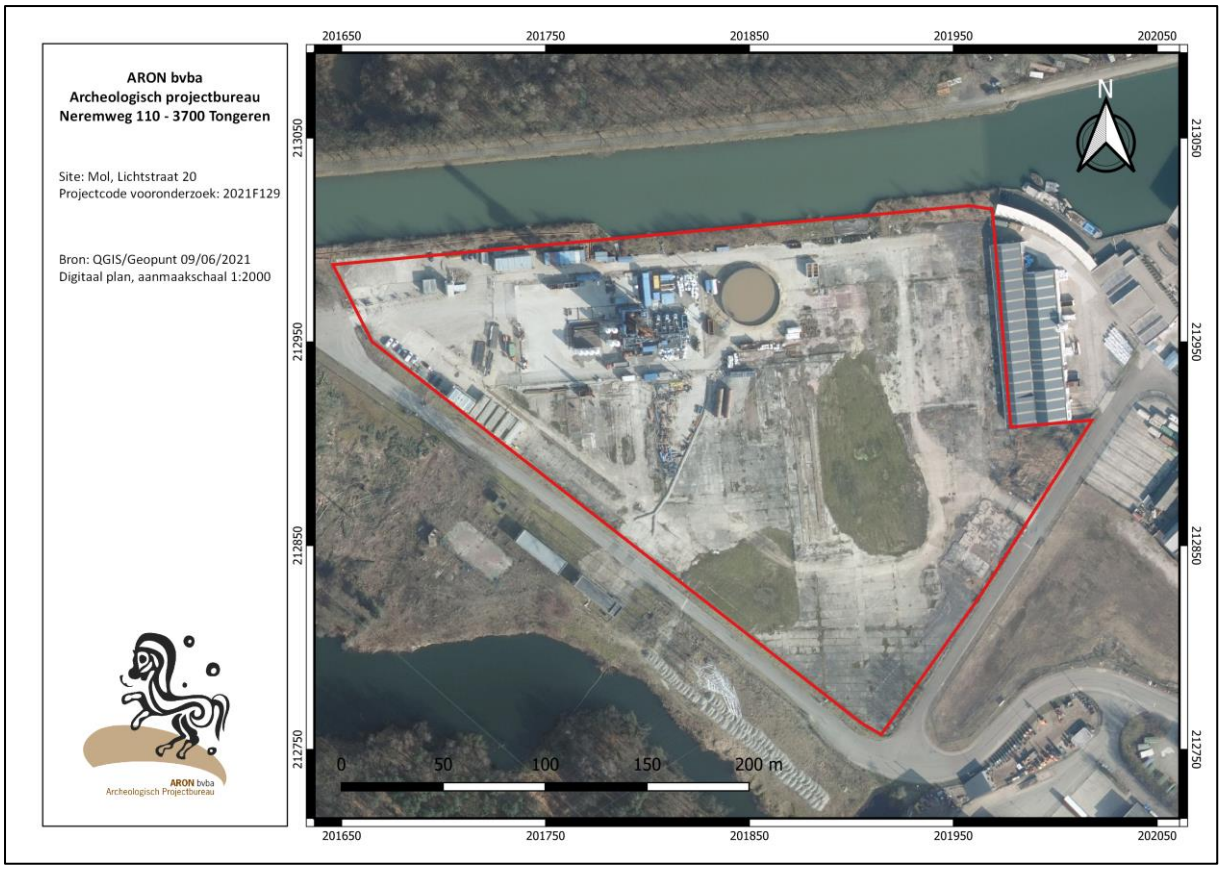

Afb. 16: Orthofoto 2016 met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood).

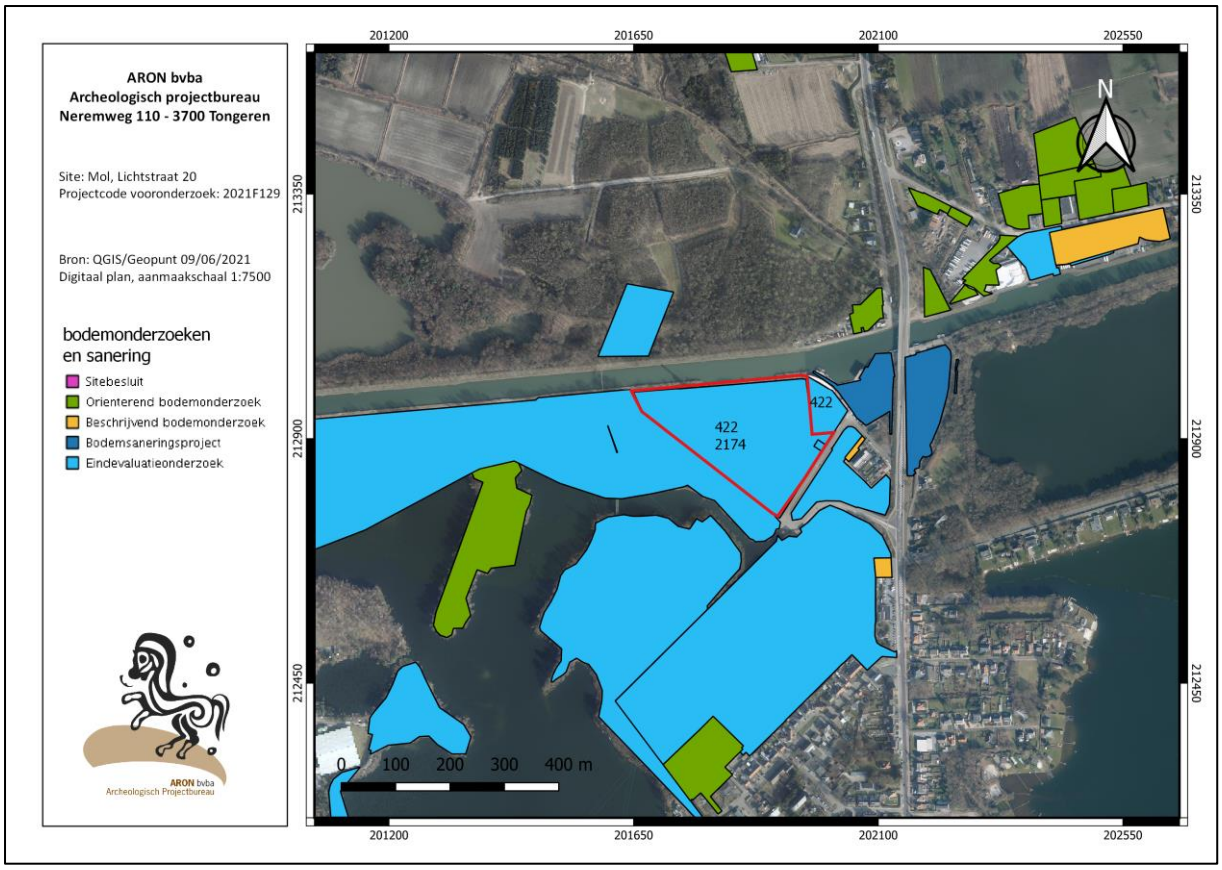

Afb. 17: : Detail uit de geoloket van OVAM met aanduiding van de bodemonderzoeken en sanering en het onderzoeksterrein (rood).

2.4 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvraag werd tijdens het bureauonderzoek behandeld:

Welk doorslaggevend aspect uit de beschrijving van de landschappelijke ligging van het onderzochte gebied, de historische beschrijving, of de bespreking van het onderzochte gebied in zijn archeologisch kader leidt tot de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling? Beschrijf dit aspect.

De confrontatie van de toekomstige werken met de landschappelijke ligging, de gekende verstoringen en de bespreking van het archeologisch kader van het onderzochte gebied, bleek een doorslaggevend aspect voor de opmaak van een archeologienota met beperkte samenstelling.

Het terrein grenst aan een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Het terrein ligt volledig in een zone waarvan het bodemprofiel aantoonbaar verstoord is door menselijk ingrijpen, enerzijds door de uitbouw van het industrieterrein en anderzijds door de uitgevoerde bodemsaneringen en ophogingen van het terrein.

In confrontatie met de landschappelijke situering en recente ingebruikname van het terrein kan worden aangenomen dat alle bodemingrepen zullen plaatsvinden op een reeds geroerd terrein.

In samenhang met de zeer ingrijpende verstoringen uit de 20ste en 21ste eeuw kan geconcludeerd worden dat de kans op het aantreffen van een eventueel archeologisch niveau bijna nihil is.

De bespreking van de recente historische beschrijving van het terrein – met de aanleg van de voormalige JM Balmatt fabriek en met inbegrip van de uitgevoerde stappen van een breed bodemsaneringsproject – en de confrontatie hiervan met de huidige geplande werken, maakt dan ook dat een archeologisch onderzoek niet te verantwoorden is. De geplande werken zullen plaats vinden in een gebied waar met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is en verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken zal met hoge waarschijnlijkheid niet leiden tot nuttige kenniswinst.

2.5 Datering en interpretatie

Het onderzoeksterrein blijkt vanaf het begin van de 20ste eeuw grootschalig verstoord te zijn door de aanleg van de JM Balmatt fabriek enerzijds en de bodemsanering van één van de meest vervuilde sites van Vlaanderen anderzijds. Op basis van de zeer ingrijpende verstoringen uit de 20ste en 21ste eeuw kan er geconcludeerd worden dat de kans op het aantreffen van een eventueel archeologisch niveau bijna nihil is en dat met aantoonbare zekerheid geen archeologisch erfgoed meer aanwezig is op het terrein.

3. Samenvatting

De initiatiefnemer plant op een ca. 5,15 ha groot terrein ter hoogte van de Lichtstraat 20 te Mol (prov. Antwerpen) een uitbreiding van de site met de bouw van nieuwe gebouwen. De zone waar de bodemingrepen plaatsvinden heeft een oppervlakte van ca. 28.277 m^2.

Het project omvat het uitbreiden van het buitengebied van het bestaande geothermiegebouw met een boorplatform. Het gaat om een halfopen shelter samen met technische installaties die deels in verbinding staan met het geothermiegebouw. Dit gebied zal dan ook grotendeels verhard worden zoals aangeduid is op het inplantingsplan nieuwe toestand. De constructie 'Pilar II' betreft eveneens een halfopen shelter dwars op de pijpleidingen. Aan de noordzijde van het terrein wordt een open / overdekte staalstructuur voorzien als infopunt en verzamelplaats voor bezoekers. Er wordt een parking aangelegd aan de oostelijke zijde van hal 2. De bestaande wadi - met een infiltratieoppervlak van ca. 210 m^2 - wordt tot ca. 1200 m^2 uitgebreid. Tenslotte wordt een toegangsweg voor het vrachtverkeer voorzien tussen de centrale zone van het projectgebied en de Vaartstraat.

Aangezien de grond op de site vervuild is, werd destijds de grond onder de geothermiehal en boorplatform deels opgehoogd zodat er een minimum aan graafwerken moest gebeuren.

In confrontatie met de landschappelijke situering en recente ingebruikname van het terrein kan worden aangenomen dat alle bodemingrepen zullen plaatsvinden op een reeds geroerd terrein.

In samenhang met de zeer ingrijpende verstoringen uit de 20ste en 21ste eeuw kan geconcludeerd worden dat de kans op het aantreffen van een eventueel archeologisch niveau bijna nihil is.

De bespreking van de recente historische beschrijving van het terrein – met de aanleg van de voormalige JM Balmatt fabriek en met inbegrip van de uitgevoerde stappen van een breed bodemsaneringsproject – en de confrontatie hiervan met de huidige geplande werken, maakt dan ook dat een archeologisch onderzoek niet te verantwoorden is. De geplande werken zullen plaats vinden in een gebied waar met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is en verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken zal met hoge waarschijnlijkheid niet leiden tot nuttige kenniswinst.

Neremweg 110 · B-3700 Tongeren • T +32(0) 12 22 52 50 • F +32(0) 12 77 00 34 • info@aron-online.be • www.aron-online.be